

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

בפני כבוד השופטת ד"ר ורדה בן שחר

ר.ק

התובעים

על-ידי ב"כ עוה"ד אלי מור

נגד

ש.ק

הנתבע

על-ידי ב"כ עוה"ד ציפי פינקלשטיין

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

זוהי תביעת פירוק שיתוף ואיזון משאבים.

יש לציין שמונחות לפני גם שתי תביעות למזונות שלכאורה היו צריכות להסתיים ביחד עם פסק דין זה, אלא שהראיות נשמעו בתיק זה בלבד, אך לגבי הטענה הנוגעת לאופן איזון המשאבים ועל כך גם הוגשו הסיכומים. לכן פסק הדין יעסוק בנושא זה בלבד.

עיקר המחלוקת שנותרה בשאלה הרכושית בין הצדדים, מתייחסת לאופן חלוקת התמורה שתקבל ממכירת בית המגורים המשותף ברח' _____, בישוב _____ (להלן: "הבית") לגביו הורת על פירוק השיתוף וכן איזון רכב הנכים שנרשם בבעלות התובעת.

הרקע העובדתי

1. התובעת והנתבע יהודים תושבי ישראל, עולים מ_____ . נישאו זל"ז כדמו"י

ב_____

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

- 1 בשנת 2002 ולהם שני בנים תאומים ילידי 2004.
- 2 השניים התגרשו בדצמבר 2016. התובעת עברה להתגורר בבית הוריה ואילו הנתבע
- 3 ממשיך להתגורר בבית.
- 4 בני הזוג נכים מרותקים לכיסא גלגלים. נכותה של התובעת נקבעה בשיעור של 100%
- 5 ואילו נכותו של הנתבע נקבעה בשיעור של 150%. יש לציין שהתובעת נכת
- 6 ומתפקדת ואילו הנתבע עבר _____ והוא משותק מאזור הצוואר כלפי מטה
- 7 ותלוי בעזרת מטפל. שני הצדדים, מתקיימים מקצבאות הביטוח הלאומי.
- 8 בשנת 2006 רכשו השניים את הבית עבור סך של \$282,000 (כ-1,300,000 ₪ לפי שער
- 9 דולר 4.6 ש"ח) לצורך רכישתו, נטלו משכנתא בסך 651,002 ₪ אשר יתרתה לסילוק
- 10 עומדת כיום על סך כ-540,000 ₪.
- 11 בשנת 2008 חתמו הצדדים על הסכם חכירה עם מנהל מקרקעי ישראל, בו נקבע כי
- 12 הזכויות בנכס תהיינה משותפות.
- 13 הם ניהלו הליכים משפטיים ממושכים במשך מספר שנים (2009-2012) בבית הדין
- 14 הרבני האזורי ב____. יש לציין שהקרע בין הצדדים נפער בשנת 2009 ומאז ביקשה
- 15 התובעת להתגרש אלא שהנתבע לא היה מעוניין בכך ולכן עבר פרק זמן ממושך עד
- 16 לגירושי הצדדים.
- 17 לבני הזוג חשבונות בנק נפרדים משנת 2009.
- 18 על שם התובעת רשום רכב נכה ושווי כיום כ-73,000 ₪.
- 19 בדיון שהתקיים ביום 30.01.17 ניתן צו לפירוק השיתוף בבית, כמו כן נקבע כי הבית
- 20 יימכר בשוק החופשי כשהוא פנוי מכל אדם וחפץ. לעניין התמורה נקבע כי תחולק
- 21 בין הצדדים לאחר ניכוי הוצאות המכירה. התיק נקבע לשמיעת ראיות ביחס לטענות
- 22 הנתבע על כך שיש לחלק התמורה באופן בלתי שוויוני, היות ולטענתו הוא זה שגייס
- 23 את ההון הראשוני לרכישתו וקיבל אותו בזכות קשריו עם נדבנים שסייעו לו בשל
- 24 היכרותם אתו ועם נכותו.
- 25 **טענות התובעת**
- 26 1. במסגרת כתב תביעתה עתרה התובעת לאיזון משאבים בנכסים המשותפים, ליתן צו
- 27 לפירוק השיתוף בבית וכן ביקשה שהפירוק יידחה לאחר הגעת הקטינים לגיל 18.
- 28 2. בסיכומיה טענה שניהם ביצעו את עסקת המקרקעין, הבית נרשם על שם שניהם.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

- 1 **בשום שלב, הנתבע לא תבע זכויות עודפות בבית.** היא הוסיפה כי גם במסגרת כתב
2 הגנתו לא טען לחלוקה בלתי שוויונית או שהכספים התקבלו אצלו במתנה, טענות
3 שטען לראשונה במסגרת תצהיר עדותו הראשית.
- 4 ממשיכה וטוענת התובעת בסיכומיה כי גיוס הכספים נעשה על ידי שניהם. כשפנה 3.
5 הנתבע לתורם פוטנציאלי, פירט את הנסיבות הבריאותיות שלו ושלה ואת הנסיבות
6 שביסוד בקשתו, רצונם המשותף לעלות ארצה ולבנות את ביתם בישראל. מצב
7 דברים זה היווה בסיס לבקשת התרומות. התרומות עבור רכישת הבית ניתנו
8 לשניהם יחד בשל מצבם המיוחד. לחילופין ככל שייקבע כי התרומות ניתנו לנתבע
9 בלבד הרי שבעת רישום זכויות התובעת בבית, בחלקים שווים, העניק לה הנתבע את
10 הכספים במתנה.
- 11 לעניין הרכב, טוענת התובעת כי מדובר ברכב המשועבד למל"ל עד למועד המותר 4.
12 למכירתו. התמורה מכספי המכירה, תשתמש לכיסוי עלות הרכב החדש שיהיה
13 עליה לרכוש. לא שרר ביניהם שיתוף בנוגע לרכב כפי שהיה בנוגע לבית, מדובר בכלי
14 תחבורה לנכה. חלקה ברכב מומן כבר בשנת 1995 באמצעות התמורה שקיבלה
15 מכירת רכב קודם שהיה בבעלותה. הרכב רשום על שמה והיה בבעלותה מאז
16 ומתמיד. רכב זה איננו מותאם לנתבע, הסיבה שהנתבע לא קיבל רכב נובעת מכך
17 שאין לו רישיון רכב לנכה.
- 18 בשנת 2009, לאחר פרוץ המשבר ביניהם ולאחר שנתיים של חיים משותפים בארץ, 5.
19 היא פתחה חשבון נפרד, אליו העבירה את קצבת הנכות שלה, מחשבון זה, היא
20 המשיכה לשלם את חלקה בתשלומי המשכנתא והחשבונות.
- 21 הכנסתה היחידה היא קצבת ביטוח לאומי בסך של 7600 ₪. 6.
- 22 **טענות הנתבע**
- 23 הבית נרכש בסיוע חבריו הטובים והוריו אשר הצליחו לגייס עבורו סכום של 7.
24 \$191,500 בתנאי בלתי כתוב שהבית ישמש למגורי הצדדים כל עוד הם חיים
25 כמשפחה. סכום זעום נוסף, נתרם על ידי תורמים זרים, אליהם פנה וסיפר אודות
26 נסיבותיו האישיות. התרומות הן: "כפרי עמלו של הנתבע, שניתן עבורו ולכן שייך
27 לו בלעדית" מכאן, יש לקבוע איזון החורג ממחצה ומחצה בהתאם להוראות ס' 8
28 (2) לחוק יחסי ממון התשל"ג-1973 (להלן "חוק יחסי ממון"). לאור זאת, בסיכומיו
29 מבקש הנתבע לקבוע כי 90% מתמורה ממכירת הבית תהייה שייכת לו.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

- 1 התובעת בשיתוף הוריה, ניסו לנשל אותו מהבית על ידי ניסיון העברת הבית על
2 שמם, ללא ידיעתו. הדבר נודע לו כעבור שנים, שעה שהתקבלה תכתובת דואר
3 אלקטרוני, בין התובעת לקבלן, המפרטת את מזימתה. בנוסף בקשה התובעת כי
4 המשך ההתכתבות תיערך באמצעות הדואר האלקטרוני של אמה וביקשה שהדבר
5 לא יובא לידיעתו.
- 6 קמה לו הזכות לביטול המתנה שהעניק לאישה מכוח סעיף 15 לחוק החוזים (חלק
7 כללי), תשל"ג -1973 עקב טעות שהיא תוצאת הטעה. לטענתו, במקרה הנדון,
8 התקיימה חובת גילוי מצד הנתבעת על דבר תכניתה לנשל אותו מזכויותיו בבית.
9 שלושת היסודות המקיימים את חובתה ליידע אותו א. כמשלם עבור הבית, בעוד
10 בכוונת הוריה היה לרשום הבית על שמם, ב. כזוג נשוי ומצופה כי האישה תשתף את
11 בעלה בתכנית הנרקמת מאחורי גבו. ג. בשל סוג החוזה: הוא נתן לה מתנה
12 משמעותית כשרשם את הבית על שם שניהם בחלקים שווים ובמתנה, להבדיל
13 מחוזה דו צדדי, עצם אופי הסכם המתנה המהווה הסכם חד צדדי, מגביר את חובת
14 הגילוי. יש לציין כי טענה זו לא נטענה במסגרת כתב הגנתו.
- 15 עוד טוען הנתבע כי ביום 5.10.09 פתחה התובעת חשבון בנק נפרד אליו הועברו מאז
16 ואילך כספי הביטוח הלאומי שלה בעוד המשכנתא המשיכה להיות משולמת
17 "מהחשבון המשותף" אליו נכנסו כספים השייכים לו בלבד, מכאן שהתובעת הותירה
18 אותו לשאת בכל ההוצאות השוטפות והמשמעותיות של הבית לבדו.
- 19 הוא מתקיים מקצבת הנכות של הביטוח הלאומי בסך 9,700 ₪, סכום הקצבה איננו
20 עונה על כל צרכיו וחשבונו נמצא ביתרת חובה.
- 21 למעט הבית, אין לו נכסים נוספים. להוריה של האישה אדמות ואפשרויות כספיות.
22 ביחס לרכב טוען הנתבע כי לתובעת זכאות לרכישת רכב, ומאחר ושניהם נכים, הוא
23 לא יכול היה לקבל זכאות לרכישת רכב לעצמו. רכישת הרכב בוצעה על ידי ניצול
24 נקודות הזכאות של שניהם והתובעת לא דאגה להתאים את הרכב לצרכי נכותו.
25 **יצוין כי בסיכומיו לא נטען מאומה ביחס לרכב.**

הדין

- 26
27
28 לפני סיפור אנושי מרוכב. שני הצדדים נכים ומתקיימים מקצבאות ביטוח לאומי והם הורים
29 לתאומים בני 13 שנה. יש לציין שהתובעת מתפקדת ברמה גבוהה הרבה יותר מהנתבע. היא ניידת

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 בעזרת מאמצים שהיא משקיעה, הצליחה לטפל בשני ילדים. בעוד הנתבע תלוי לחלוטין בעזרת הזולת
2 ומשותק מצווארו כלפי מטה. לנתבע מטפל המסייע לו.
3
4 השאלה בה עוסק פסק דין זה בעיקרה היא, כיצד יש לחלק את התמורה שתתקבל מכירת הבית
5 המשותף לאור הצו שניתן לפירוק השיתוף. האם המקרה הנדון נופל בגדר אותם מקרים חריגים אשר
6 הוכרו בפסיקה כראויים לאיזון במסגרת סעיף 28(2) לחוק יחסי ממון, התשל"ג-1973.
7
8 יש לציין שלאורך שלושה קדמי משפט ובכתב ההגנה לא נטענו טענות המתייחסות לדרישה לחלק את
9 התמורה שתתקבל בהתאם לסעיף 28(2) לחוק יחסי ממון. הראיות נקבעו לשמיעה ביחס לשאלה האם
10 יש מקום להפעיל סעיף 28(2) לחוק יחסי ממון ובסיכומים נטענו טענות הנוגעות לבטלות חוזה מתנה !?
11
12 אמנם הדגישה ב"כ של הנתבע שתהייה למרשה בעיית מגורים אם הבית יימכר. לכן, הציעה להמתין
13 כשלוש שנים עד שתיבנה יחידות דיור באזור מגורי הצדדים, ביישוב _____, שם יוכל לרכוש יחידת
14 דיור צמודת קרקע שתכלול שני חדרים, אחד לנתבע ואחד לילדיו כשהם באים אליו (פרוטוקול עמ'
15 7 מול שורות 3 ואילך) בדיון קודם לכך הסבירה שהבהירה למרשה שלמרות שהרב שסייע למשפחה
16 בגיוס הכספים כועס על כך שמבקשים לפרק את השיתוף היא הבהירה לו שבארץ משרשומה הדירה
17 גם על שם התובעת יש לה זכויות (עמ' 2 מול שורות 29 ועמ' 3 מול שורות 1 ואילך). רוצה לומר שהוזכר
18 עניין הכספים שגוייסו לרכישת הבית אך לא הייתה כל דרישה לחלוקה בלתי שוויונית.
19 במסגרת כתב הגנתו טען הנתבע בסעיף 9: "חבריו הרבים והטובים של הנתבע בעזרת רבנים שכה
20 מעריכים את הנתבע אירגנו סכומי כסף בלתי מבוטלים על מנת לעזור לנתבע לרכוש את הבית עבורו
21 כמובן שהתנאי הבלתי כתוב שלהם הינו כי הבית ישמש למגורי הצדדים כל עוד הינם משפחה."
22 בסעיף 18 כי "הדירה למעשה נרכשה לגמרי עבורו ע"י מקורביו בחו"ל", ממשיך וטוען הנתבע בסעיף
23 19 לכתב הגנתו כי "בעת שתבעה לפני מספר שנים את הנתבע, הגיעו הדברים לידיעת הרב _____
24 שאסף את הכספים עבור הנתבע והוא מבחינתו רגז עד כדי איום כי יתבעו את השבת הכספים".
25
26 במסגרת תצהירו טען שכל כספי הדירה (מלבד המשכנתא) הגיעו באמצעותו והוא בחר לשתף את
27 התובעת שותפות מלאה בנכס ולא לחתום עמה על הסכם ממון (סעיף 15 לתצהיר הנתבע).
28

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 במסגרת התצהיר וכן במסגרת סיכומיו נקב לראשונה בסכומים שניתנו לו אישית במתנה לאור מצבו
2 המיוחד. במסגרת סעיף 11 לתצהירו טען כי קיבל 160,000 דולר ובסעיף 7 לסיכומיו טען הנתבע כי
3 קיבל מימון בסך 191,500 דולר. כאמור, במסגרת סיכומיו ביקש איזון בלתי שוויוני של כספי התמורה
4 ולמעשה דרש לקבל 90% מסכום המכירה.
5
6 אם נסכם את טענות הנתבע הרי שטען כי הסכום הראשוני ("הון עצמי") לרכישת הדירה היה פרי
7 נדבנותם של חבריו. את הכספים גייס באמצעות רב קהילה עוד שהתגוררו ב_____. יצוין כי סכומי
8 התרומות ששימשו לרכישת הבית נטענו ללא אסמכתאות כאשר הטבלה שצירף הרב שגייס את
9 הכספים _____ עם שמות התורמים, מסתכמת בסך 69,500 דולר בלבד אך מאחר שהתובעת איננה
10 מתכחשת לכך שרוב הכסף הגיעה מהתרומות אינני מוצאת להעמיק בכך.
11
12 כלומר אף כי הבית רשום בחלקים שווים על שם שני הצדדים, אף כי טען כי לא הייתה לו כל כוונה
13 שלא לשתף את התובעת שיתוף מלא בזכויות בבית, כעת מאחר והם התגרשו הוא טוען שיש לחלק את
14 התמורה בצורה בלתי שוויונית משום שהכספים לרכישתה הם בעיקר כספים שהוא גייס.
15
16 את הדרישה לחלוקה בלתי שוויונית מצא להשתית על עילה נוספת – ביטול הסכם מתנה מחמת טעות
17 הנובעת מהטעיה.
18 לטענת הנתבע, על פי סעיף 15 החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), רשאי בן
19 זוג לקבל בחזרה את החלק שהעביר במתנה לבן זוגו, על בסיס טענת "טעות" עקב הטעיה, לטענתו
20 בעת הענקת המתנה לאישה הוא הוטעה לחשוב שכוונתיה כנות וברצונה לקיים עמו חיי נישואין
21 טובים ושהתברר לו שלא כך הדבר הרי הוא זכאי להחזר החלק שלה בזכויות בבית.
22 ב"כ התובעת טוען כי בהתאם לסעיף 5(א) לחוק יחסי ממון, דירה שנרכשה במהלך חיי הנישואין של
23 הזוג ונרשמה על שמם תחולק בין בני הזוג באופן שווה גם אם הנישואים הסתיימו.
24
25 בנוסף הוא טוען כי סעיף 125 (א) לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק המקרקעין") קובע
26 כי רישום מהווה ראיה חותכת לעניין הבעלות בנכס. רישום הזכויות ע"ש שני בני הזוג מחייב ומהותי
27 ולפיכך אמורות הזכויות להתחלק שווה בשווה בין הצדדים.
28 נטל ההוכחה לסתירת הרישום בדירה הוא נטל כבד מאוד.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 כידוע, כאשר בני זוג רושמים נכס בבעלות משותפת, הדבר מהווה ביטוי לרצונם לחלק את הזכויות
2 ביניהם באופן שווה ללא קשר למידת השקעתם ברכישתה גם אם המקור לרכישה הוא חיצוני ואפילו
3 מכספי ירושה או מתנות שקיבל אחד מהם. לא ניתן לאחר שנים להשיב חזרה את הגלגל, לבטל את
4 הרישום והשיתוף ולנסות להסתמך על המקורות הכספיים שהביא כל צד. נקבע, כי גישה שונה מכך
5 תחתור תחת כוונתם המקורית של הצדדים, תרוקן את הרישום מתוכנו, ותהפכו לאות מתה. בנוסף
6 ירבה הדבר דיננים אין סופיים על ההשקעות המקוריות ברכישת הדירה, לאחר שחלפו שנים רבות
7 ממועד סיומה (ע"א 66/88 דקר נ' דקר, פ"ד מג(1) 122 (1989), סעיף 8 לפסק הדין, ע"א 655/89 מטלון
8 נ' כץ, פ"ד מה(3) 845 (1991), סעיפים 5-6 לפסק דינו של כב' השופט גולדברג).

9

10 בענייננו טען הנתבע כי גיוס הכספים להון עצמי לרכישת הדירה היה פרי עמלו וכספים אלו ניתנו לו
11 בלבד. הנתבע הסביר בעדותו כי הוא קיבל כספים מחבריו הקרובים לצורך עלייה ארצה, חברים שידעו
12 שהוא בעל משפחה (עמ' 35 מול שורות 13 ואילך לפרוטוקול).

13

14 מעדותו של _____ מגייס הספים, עלה כי הנתבע פנה אליו בשנת 2006, היינו כאשר בני הזוג היו
15 נשואים כבר, ארבע שנים והורים לתאומים בני שנתיים. _____ העיד שהכיר את התובעת וידע
16 שהיא נכה (עמ' 21 מול שורות 12 ואילך לפרוטוקול). עוד העיד כי באופן חריג הסכים לגייס כספים
17 עבור הנתבע לאחר ששמע את סיפור חייו "הייתה לי הערכה כלפיו" (עמ' 22 מול שורות 4-5 לפרוטוקול)
18 ונהג לספר את סיפורו האישי של הנתבע בפני התורמים הפוטנציאליים (עמ' 22 מול שורות 19-24
19 לפרוטוקול).

20 יחד עם זאת, בהמשך עדותו העיד "יכול להיות שלפעמים הזכרתי שיש לו אישה נכה וילדים אבל
21 העיקר היה סיפור של _____ (עמ' 23 מול שורה 10 לפרוטוקול). בנוסף ציין שהרשימה שצירף לתצהירו
22 (אותה רשימת תרומות בסך \$ 69,500) איננה שלמה וכי ברשותו מידע שלם אודות התורמים שתרמו.
23 (עמ' 24 מול שורות 3-4 לפרוטוקול). יש לציין שדבר לא צורף מעבר לאותה רשימה.

24 לטענת התובעת מקור הסכום הראשוני לרכישת הדירה הגיע מהונם האישי, כספים שחסכו בזמן
25 שהתגוררו ב_____. (עמ' 25 מול שורות 17-18 לפרוטוקול).

26 היא צירפה את נספח ד' לתצהיר המהווה הודעת דוא"ל ששלח הנתבע במסגרתה ביקש תרומה עבור
27 שניהם, הנתבע לא הכחיש זאת במסגרת עדותו.

28

29 בסעיף 7 לתצהירה טענה התובעת שאת יתרת הסכום שהיה דרוש, גייסו מאנשים טובים ונקבה
30 בשמותיהם אולם לא זכרה להגיד מה היה גובה התרומות של אותם אנשים שנתנו וכן שתקה

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 והתקשתה לענות על השאלה האם ראתה את הכספים שנתנו ובהמשך השיבה : "אני מאמינה
2 שראיתי.. שאני משחזרת את המקרים, את הזמן הזה, את התקופה הזו ואני זוכרת שכן ראיתי"
3 ולשאלה כמה מעטפות שייעדו למטרה זו ראתה השיבה "הרבה" (עמ' 26 מול שורות 13 ואילך
4 לפרוטוקול ועמ' 28 מול שורות 1-17 לפרוטוקול). בהמשך עדותה ציינה שהיא עצמה נהגה להיפגש עם
5 אנשים שמסרו לה כספים באופן אישי באמצעות גורם שלישי (עמ' 28 מול שורות 18 ואילך) לא נתתי
6 אמון בעדותה של התובעת שהתקשתה מאוד להשיב על השאלות ביחס לגיוס הכספים ממכרים היא
7 חזרה על שם אחד מספר פעמים ולאחר מכן אישרה שמדובר בסכומים קטנים .

8
9 ביחס להשתתפות הוריה בסיוע לרכישת הדירה העידה שההורים השתתפו יום יום, בכלכלת המשפחה
10 כשחיו עדיין ב_____ , כדי שיוכלו לחסוך כספים (עמ' 29 מול שורה 1 לפרוטוקול). בעדות זו אני
11 נותנת אמון שכן גם בארץ הוריה מסייעים בכך שהיא מתגוררת אצלם עם התאומיים בעוד הנתבע
12 ממשיך להתגורר לבדו בבית הצדדים. יש להדגיש עניין נוסף, בית הצדדים הוא בית גדול בן 6 חדרים
13 שמתחילת הדיונים הובהר שניתן היה לו הסכים הנתבע, להשכיר אותו בתמורה לסכום משמעותי
14 ביותר שיכול היה לשמש למזונות הילדים בעוד שהוא יכול היה לשכור לעצמו יחידת דיור באזור סמוך
15 אך הנתבע התנגד לכך .

16
17 באשר לתשלום המשכנתא על ידה עולה שהיא המשיכה להעביר תשלומי משכנתא גם לאחר שבחודש
18 אוקטובר 2009 עלו נישואיהם על שרטון. באותה עת פתחה חשבון בנק נפרד לאחר אך המשיכה
19 לקנות את מצרכים לבית(נספח ז לתצהיר עדותה הראשית). יחד עם זאת ביחס לתשלום עבור
20 המשכנתא אישרה שהיא עשתה כן מספר מצומצם של פעמים.

21
22 יש לזכור שמלבד קצבת התלויים שמועברת מביטוח לאומי לחשבונה בסך של 936 ₪ לכל ילד הנתבע
23 איננו משלם מזונות בטענה שאין לו כסף. הוא לבדו נושא בתשלומי המשכנתא בסך 2400 ₪ לחודש
24 אך כאמור הוא מתגורר לבדו עם המטפל בבית ומארח את הילדים.

25
26 מסקנתי איפה שאמנם הנתבע גייס כספים מחבריו, התרשמתי שגיוס הכספים היה עבור המשפחה
27 שני הורים נכים הורים לתאומים שביקשו לעלות ארצה. ספק בעיני אם אותם חברים היו מגייסים
28 כספים רק עבורו ואם כן באיזה היקף. מכל מקום מאחר והייתה כוונת שיתוף בבית בכל מקרה שכן
29 הבית נרשם על שם שניהם והנתבע טען מפורשות שלא חשב כלל על הסכם ממון שיוצאי את הבית

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 ממסגרת האיזון, הרי שבנסיבות הללו אין לומר שהבית הוא שלו בלבד או ש- 90% מערכו שייכים לו
2 בלבד. כפי שהוא טוען.
3 ביחס לעניין המתנה ממנה הוא מבקש לחזור כאמור אינני סבורה שבמתנה עסקינן אלא בכספים
4 שניתנו במשותף למשפחה ולכן אני דוחה את הטענות הקשורות למתנה.
5
6 יחד עם זאת לא נעלמה מעיני טענת הנתבע ביחס להתנהלות התובעת והוריה ביחס לבית.
7
8 הנתבע נשאל מתי התגבשה בליבו ההחלטה שהבית איננו שייך לשניהם במשותף: "ת. כשראיתי את
9 המייל שהם רוצים לקחת ממני את הדירה, אז עכשיו פתאום הבנתי את כל התמונה שהם רוצים
10 לקחת את הדירה ממני, זה נגד החוק. הם לא רצו אותי בתמונה, אני גייסתי את כל הכסף, חברים
11 נתנו כסף והם את כל זה רוצים לקחת ממני" (עמ' 38 מול שורות 1-3 לפרוטוקול).
12
13 מדובר בהודעת דואר שראה הנתבע מספר שנים לאחר שנכתבה לפיה ביקשה התובעת מהקבלן ממנו
14 נרכש הבית לרשום אותו על שם הוריה ללא ידיעת הנתבע.
15
16 הנתבע טוען שמדובר במזימה שנקמה נגדו לסלק אותו מהבית שהוא למעשה הגורם העיקרי שהביא
17 למימוש רכישתו. זמן לאחר מכן גם ביקשה להתגרש ממנו.
18
19 התובעת לא התכחשה להודעת הדואר שכן הוצגה בפניה. נתנה תשובות פתלתלות ביחס איליה ואמרה
20 ששלחה את הדוא"ל לקבלן ביום 8.6.06 מתוך לחץ כי היה מדובר בדירה אחרונה למכירה וכי
21 האפשרות היחידה הייתה שהוריה ייטלו משכנתא ולאחר מכן תירשם הדירה חזרה על שם הזוג וכי
22 היא דיברה עם הנתבע שהיה ער לאיומיו של הקבלן לפיצוץ העסקה (עמ' 31 מול שורות 10-14
23 לפרוטוקול). התובעת צירפה כנספח ו אסמכתאות בגין העברת כספים לקבלן.
24
25 עדותה של התובעת גם במקרה זה לא הייתה אמינה עלי היא אמנם לא אמרה אמירה פוזיטיבית ממנה
26 ניתן היה להבין בודאות שהנתבע ידע שהיא מבקשת להעביר הדירה על שם הוריה אך ניסתה ליצור
27 מצג לפיו הוא לכאורה ידע על כך.
28
29 ביום 31.03.08 (נספח ג לתצהיר התובעת) חתמו הצדדים על הסכם חכירה עם המינהל וביום 02.02.09
30 נחתם שטר המשכנתא (נספח ב לתצהיר התובעת).

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1
2 הנתבע חתם על שטר שכירות ביום 19.05.09 המעיד על כך שהזכויות נרשמו באופן שווה (נספח א
3 לתצהיר התובעת).

4
5 כל המסמכים נחתמו לאחר שכבר נודע לנתבע על המייל האמור לעיל והוא לא ביקש לערוך שינויים
6 ברישום הזכויות בבית .

7 זאת ועוד, בפסיקה נקבע בין היתר, כי אין באירוע של משבר בחיי הנישואין כדי לגלגל אחורה כל
8 שנעשה וכדי לבטל תוקפן של המתנות שהוחלפו במשך חיי הנישואין לבטלות.

9
10 כך נקבע גם בע"א 343/87 פרי נ' פרי, פ"ד (2) 154 (1990): "... מי שמבקש להצמיד חיוב למתנה אשר
11 אותה העניק, צריך לעשות זאת בצורה ברורה, הניתנת לזיהוי. אינני רואה מקום לחייב דווקא אופן
12 התנאה או חיוב מסויימים.....ההנחה היא שמתנה שהוקנתה, היא סופית ובלתי הדירה, והעובדה
13 שתקוות לעתיד מתבדות, אינה, כשלעצמה, עילה לראייתה של מתנה כבטלה" (סעיף 9 לפסק דינו
14 של כב' הנשיא (כתוארו דאז), השופט שמגר).

15
16 וכך נאמר בע"א 384/88 זיסרמן נ' זיסרמן, פ"ד מג(3) 205 (1989), בסעיף 5 לפסק הדין: "טיבן של
17 מתנות שהן ניתנות בשעה שקיימות קירבה וחובה בין המעניק למקבל..... הסקתו של תנאי מפסיק
18 מכללא במתנה בין בני-זוג הייתה הופכת כמעט כל מתנה להדירה, וזאת בניגוד מוחלט לאמור בחוק
19 המתנה, תשכ"ח-1968. הנימוק שמציעה המערערת להסקת התנאי המפסיק היה תופס באופן
20 עקרוני כמעט בכל הסכם מתנה, וגישה זו אינה מקובלת עלי, אינה רצויה ואינה אפשרית".

21
22 אני דוחה איפה את הטענה שהנתבע יכול לחזור בו מהמתנה שנתן מאחר והוטעה על ידי התובעת כפי
23 שנכתב על ידי אינני סבורה שמלכתחילה במתנה עסקינן שכן הכספים ניתנו למשפחה עם דגש מיוחד
24 על מצבו של הנתבע .

25
26 באשר לשימוש בסעיף 28(2) לחוק למרות כל הנכתב לעיל מצאתי שיש מקום להעניק לנתבע שיעור
27 מסוים גבוה יותר, מכספי התמורה של מכירת הדירה זאת בשל מצבו המיוחד. הפערים העתידיים
28 ביכולות הכלכליות של הצדדים ואף חוסר תום ליבה של התובעת בניסיון להעביר הדירה על שם
29 הוריה ללא ידיעת הנתבע עניין שאני רואה בו נסיבה מיוחדת ועל כך אפרט בהמשך .
30

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 במסגרת תיקון 4 לחוק יחסי ממון, שונה הנוסח של סעיף 8, כך שכיום אפשר לעשות בו שימוש רחב
2 מבעבר, לרבות ביצוע חלוקה בלתי שווה של הרכוש במועד איזון המשאבים. כמו כן, סעיף 2 מרחיב
3 את הפעלת שיקול הדעת של בית המשפט גם בנוגע לשיקולים בדבר נכסים עתידיים וכושר ההשתכרות
4 של כל אחד מבני הזוג.

5
6 הצורך בתיקון סעיף 8(2) לחוק נוצר בשל חשש מחוסר איזון ביכולות הכלכליות של בני הזוג שלאחר
7 הגירושין, עלול להותיר את אחד מבני הזוג חלש יותר מבחינה כלכלית ולהקשות עליו להמשיך ולנהל
8 את חייו ברמה דומה לזו שהורגל אליה במהלך הנישואין. כאמור, מטרת סעיף 8 כיום, כפי שפורשה
9 בפסיקה, היא לאפשר לבית המשפט שיקול דעת בביצוע איזון משאבים צודק בין בני הזוג, מתוך
10 גמישות ובהתחשבות בשיקולי צדק והוגנות וצמצום הפערים שנוצרו בין בני הזוג.

11
12 להלן מקצת מדברי תיקון 4 לחוק, המבהירים את הצורך בתיקון:
13 **"סעיף 8 לחוק קובע כי בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, רשאית הערכאה המוסמכת**
14 **לקבוע שאיזון שווי הנכסים בין בני הזוג לא יהיה בחלוקה שווה ביניהם אלא ביחס אחר. מוצע**
15 **להבהיר כי בקביעת היחס האמור תתחשב הערכאה המוסמכת גם בנכסים עתידיים של כל אחד**
16 **מבני הזוג (כגון מוניטין תארים מקצועיים נסיון מקצועי וקביעות בעבודה) ובכושר ההשתכרות של**
17 **כל אחד מהם".**

18 מטרת תיקון החוק באה לידי ביטוי ב:תמ"ש (משפחה י-ס) 20964/02 פלוני נ.אלמוני (פורסם בנבו
19 ביום 28.12.09) מול ס' 9 לפסק דינו של כב' השופט גרינברג:
20 **"על בית המשפט לשאוף לעשיית צדק כלכלי בחלוקת משאבי הזוג...בתיקון לחוק העניק המחוקק**
21 **לבית המשפט הסמכות האקוויטבילית לסטות מחלוקה שווה כשנסיבות המקרה מחייבות את**
22 **המסקנה כי לא יהיה זה צודק מבחינה כלכלית לבצע איזון המשאבים שווה בשווה".**

23
24 בפסק דין ע"מ (מחוזי חי') 614/07 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו ביום 16.04.08): נקבע בדעת רוב
25 (כב' השופטים י' וילנר וי' עמית כי רק במקרים חריגים ייעשה שימוש באפשרות הקבועה בס' 8 לחוק)
26 **"סעיף 8 לחוק יחסי ממון מהווה כלי רב עוצמה בביצוע איזון משאבים, ויש לעשות בו שימוש זהיר**
27 **ומושכל שכן לא בנקל ישלול בית המשפט את זכויותיו הקנייניות של מי מבני הזוג ויעניקו**
28 **לאחר...המקרים בהם יעשה שימוש בסעיף זה יהיו אילו היוצאים מן הכלל והחריגים, בהם חוסר**
29 **האיזון בולט באופן מיוחד, לא כל מקרה שבו נוצר בעת איזון המשאבים חוסר שוויון מבחינת סך שווי**
30 **הנכסים שיש לכל אחד מבני הזוג יצדיק שימוש בסעיף 8 לחוק".**

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1
2 כבוד הנשיאה(כתוארה אז) השופטת בייניש עסקה במסגרת בג"צ 4178/04 פלונית נ' בית הדין
3 לערעורים, פורסם בנבו 13.12.06), בנסיבות המיוחדות המצדיקות את הסטייה מכלל האיזון השווה
4 וקבעה ש: " כדי להצדיק סטייה מכלל זה יש צורך בקיומן של נסיבות מיוחדות, ולשם כך לבחון את
5 מכלול נסיבותיו של כל מקרה לגופו בהתחשב בכלל השיקולים הרלוונטים".
6
7 בע"מ 8206/14 פלונית נ' פלוני, (פורסם בנבו, 14.04.2015) נאמר מפי המשנה לנשיאה (דאז) א'
8 רובינשטיין:
9 "המחוקק הותיר לשיקול דעתם של בתי המשפט ובתי הדין פיתוח כללים מתאימים באשר לנסיבות
10 הספציפיות לשימוש בסמכות זו, ואין מדובר ברשימה סגורה (ראו למשל אריאל רוזן-צבי יחסי ממון
11 בין בני זוג (תשמ"ב) (להלן רוזן-צבי); בע"מ 7272/10 פלונית נ' פלוני [פורסם בנבו] (2014), פסקה 2
12 לחוות דעתו של השופט הנדל; בע"מ 4047/14 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (2014) פסקה ו'; תמ"ש
13 (שלום י-ם) 20964/02 פלונית נ' אלמוני, (פורסם בנבו 2009)".
14 כב' הנשיא ברק ציין ברע"א 8256/99 פלונית נ' פלוני פ"ד נח(2) 213 (פס"ד מיום 10.12.03) את עקרון
15 תום הלב, בתקנות סדר הדין האזרחי וגם בחוק בית המשפט לענייני משפחה, באלו התקין המחוקק
16 תקנה ואף חוקק סעיף חוק, על פיו, מונחים בתי המשפט לענייני משפחה, לנהוג בדרך הנראית להם
17 הטובה ביותר לעשיית משפט צדק. מה שמוסיף על סמכויות בית המשפט לענייני משפחה, בעניינים
18 כגון אלו. ומאפשר לו להפעיל את שיקול דעתו במסגרת סעיף 8 לחוק יחסי ממון ולקבוע חלוקה
19 יותר שוויונית, של רכושם של בני הזוג. בתי המשפט יכולים לקדם באמצעות הפעלת אותם שיקולי
20 את ערכי השוויון, הצדק, היושר וההגינות בין בני זוג.
21
22 בתמ"ש (משפחה תל אביב-יפו) 74231/99 ר.ב.א. נ' א.ב.א. (פורסם בנבו ב-1.4.2001), פסק כב' השופט
23 שוחט:
24 "לענין שיקול הדעת שבהפעלת סעיף 8 לחוק אומר פרופ' אריאל רוזן צבי ז"ל בספרו "יחסי ממון בין
25 בני זוג" הוצאת מיקרושור בעמ' 352: "המחוקק בחר לפרט בהרחבה את סמכויותיו של ביהמ"ש,
26 אך התעטף בשתיקה בכל הנוגע לקביעת קנה המידה להפעלת שיקול דעתו של ביהמ"ש ולאופן
27 הפעלת שיקול דעת זה. מצד אחד מציבה רשימת הסמכויות המיוחדות את התחום במסגרתו יופעל
28 שיקול הדעת האמור, אולם מעבר לכך יהיה ביהמ"ש רשאי לקבוע את קנה המידה שיופעלו. עצם
29 הפעלת שיקול הדעת מלכתחילה נתון לסמכותו של ביהמ"ש. אמת המבחן להפעלת שיקול הדעת של
30 ביהמ"ש היא קיומן של נסיבות מיוחדות במקרה הספציפי.".... כל עוד החלוקה היא שווה בשווה

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

יש בה משום תגמול על מאמצי העבר. שאלה היא אם לא מן הראוי להסתכל על העתיד ולחלק את הנכסים באופן שיספק לכל אחד מבני הזוג סיכוי שווה בעתיד בבחינת 'שוויון הזדמנויות', כל בן זוג לפי מצבו, נחיתותו או יתרונו, סיכוי וכיוצ"ב. כך למשל, חלוקה שווה בשווה של נכסי העתודה הכלכלית בין בני זוג שאחד מהם בעל קריירה מצליחה החופשי להמשיך ולפתח אותה והשני חסר השכלה ומחוסר עבודה, אינה חלוקה שוויונית מבחינת שוויון הזדמנויות של כל אחד מבני הזוג לעמוד על הרגליים' אחרי הפירוד. בוודאי ניתן לומר זאת על בני זוג שאחד מהם נכה הזקוק לטיפולים רפואיים והשני בריא בנפשו וחזק בגופו. הסיכוי של הבריא והזקק לשרוד ולהתפתח גבוה לאין ערוך מזה החלש ורפה השכל או החולה.... שיטה משפטית המחלקת את הרכוש שווה בשווה מבלי שתיתן את המשקל הנכון למצבו של בן הזוג, לרבות נחיתותו האישית, כולל נטלים אישיים המוטלים על כתפיו לאחר הפירוד אינה מביאה לשוויון בתוצאות. הפתרון לשאלה זו יכול לבוא בשינוי הקונספציה. לא עוד חלוקה שווה בשווה אלא חלוקה שוויונית של נכסי העתודה הכלכלית של בני הזוג במטרה להקנות לכל אחד מהם סיכוי שווה בעתיד. השוויון יעשה לא בחלוקה שווה של הנכסים אלא חלוקת הנכסים תעשה באופן שיקנה שוויון הזדמנויות לכל אחד מבני הזוג לבנות את עתידו".

ראה גם מאמרו של המלומד פרופ שחר ליפשיץ, "יחסי משפחה וממון: אתגרים ומשימות בעקבות תיקון מס' לחוק יחסי ממון", חוקים א, 227 (2009) בעמוד 298.

שם חזר פרופ' ליפשיץ על כך שבתיקון לחוק העניק המחוקק לבית המשפט את הסמכות האקוויטבילית לסטות מחלוקה שווה, כשנסיבות המקרה מחייבות את המסקנה כי לא יהיה צודק מבחינה כלכלית לבצע את איזון המשאבים שווה בשווה. ראה גם: תמ"ש 6447-04-11 ר.ג. נ' ח.ג (לא פורסם) שם עמד כבוד השופט יחזקאל אליהו על ההבדל בין חלוקה שוויונית לבין שוויון מהותי וקבע כי לעיתים שוויון מהותי מושג ע"י חלוקה בלתי שוויונית.

הפסיקה עמדה איפה על היכולת של בתי המשפט להפעיל שיקול דעת במקרים מיוחדים ומשיקולי צדק והוגנות לאזן את המשאבים בצורה בלתי שוויונית. יחד עם זאת נקבע כי על בית המשפט לבצע חלוקה מעין זו רק במקרים מיוחדים וחריגים ביותר ובמשורה ראה: בבע"מ 638/04 ח.ר. נ' ר.ר. פורסם בנבו ביום 23.01.05

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 אני סבורה שלפני אחד מאותם מקרים מיוחדים וחריגים שיש להפעיל לגביו את סעיף 8(2) לחוק יחסי
2 ממון ולחלק את התמורה ממכירת הבית בצורה בלתי שיוויונית.

3
4 כפי שתואר לעיל מדובר בבני זוג ששניהם נכים. אלא שנכותה של התובעת מאפשרת לה לתפקד, לנהל
5 חיי משפחה וככל שידוע לי אף נישאה מחדש. יש לה מערכת תמיכה של הורים אצלם התגוררה או
6 שעדיין מתגוררת ולהורים הללו אפשרות לתמוך בה גם כלכלית. התובעת למדה ואף מסוגלת להשתלב
7 בשוק העבודה במסגרת המגבלות שלה.

8
9 הנתבע משותק מצווארו כלפי מטה. איננו יכול להתפרנס אלא רק מקצבת הנכות שהוא מקבל. בניגוד
10 לתובעת עליו להעסיק מטפל צמוד. הוא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת. אין לו שום מערכות תמיכה
11 חברתית ואו משפחתית ובודאי לא אלו שהיו לו ב_____, אותם חברים שתרמו כסף שאפשר להם
12 להקים הבית, לא ימשיכו לסייע לו בעיקר בעקבות הנסיבות שנוצרו.

13
14 לאור המתואר לעיל ניתן להבחין בקיום של פער הכנסה משמעותי בין השניים. בל נשכח שהנתבע
15 מעוניין בהמשך הקשר עם ילדיו וככל שלא ייוותר בידיו שום סכום כסף שיאפשר לו לכלכל את ילדיו
16 כשהם מגיעים איליו ייפגע הקשר עם הילדים.

17
18 לכן משיקולי צדק והוגנות ועל מנת ליצור שיוויון אף כי בדרך בלתי שיוויונית, אני מוצאת לחלק את
19 התמורה ממכירת הבית כך שהוא יקבל 65% מהתמורה ואילו התובעת תקבל 35% מהתמורה.

20
21 לא התעלמתי גם מחוסר תום ליבה של התובעת שניסתה להעביר את הזכויות בבית, להוירה אף כי
22 להשגתו עמל הנתבע כמעט לבדו, מאידך בין השיקולים, שקלתי גם את העובדה שהתובעת למעשה
23 המטפלת העיקרית של שני ילדי בני הזוג. הנתבע איננו משלם מזונות עד כה, אלא רק את קצבת
24 התלויים וממשיך להתגורר בבית בעוד התובעת עזבה אל בית הוריה.

חלוקת הרכב

25
26
27 כאמור שני הצדדים נכים ובהיותם בני זוג קיבלו זכויות לרכישת רכב נכים. הרכב נרכש מכספים
28 ממכירת רכב קודם בשנת 2014 הרכב הקודם נמכר תמורת 80,000 ₪ ובאמצעותם רכשה רכב ב-
29 73,000 ₪. התובעת טוענת שלא הייתה לצדדים כוונת שיתוף ברכב. טענה שלא הוכיחה.

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תמ"ש 22954-11-14 ק. ואח' נ' ק.

1 התובעת נוהגת ואילו הנתבע איננו יכול לנהוג אך הרכב נרכש גם מנקודות הזכאות שלו .

2
3 בחקירתו בבית המשפט התרעם הנתבע על כך שהתובעת לא ערכה סידורים מתאימים ברכב שיתאימו
4 גם לצרכיו והיא לבדה השתמשה ברכב. יחד עם זאת שמעתי ממנו , שככל שיבקש יוכל לקבל לעצמו
5 כיום, רכב נכה.

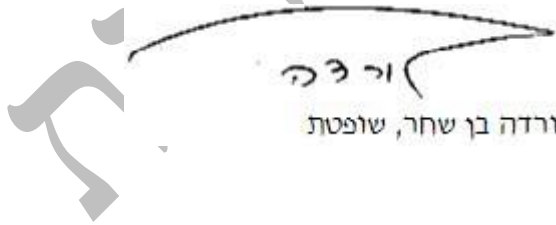
6
7 הואיל וממילא הנתבע איננו יכול לעשות שימוש ברכב הנכה והואיל וחילקתי את התמורה ממכירת
8 הבית בצורה בלתי שיוויונית לא מצאתי לקבוע כי מחצית משווי הרכב שנרכש כאמור תמורת 73,000
9 ש"ח בשנת 2014 יחולק בין הצדדים .

לסיכום

10
11
12 מצאתי לקבוע חלוקה בלתי שיוויונית של התמורה ממכירת הבית. התובעת תקבל 35% מהתמורה
13 והנתבע 65% מהתמורה. לא מצאתי לאזן בין הזכויות ברכב הנכים שבשימוש התובעת וילדיה בלבד .
14 הואיל ודחיתי חלק מתביעת התובעת אני מוצאת לחייב אותה בהוצאת משפט בסך של 15,000 ש"ח
15 כל פיגור בתשלום החל ממועד פסק הדין ועד התשלום בפועל יישא הפרשי ריבית והצמדה כדין .

16
17 פסק דין זה מותר לפרסום לאחר הסרת כל הפרטים המזהים

18
19
20 ניתן היום, ב' טבת תשע"ח, 20 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

21
22
23
24
25
26

ורדה בן שחר, שופטת